

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн Оюу цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ОРА-2021/60/СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Орхон аймаг

2021 он

Орхон аймаг дахь төрийн аудитын газрын захирал бөгөөд тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах

Утас: 70359826 Цахим хаяг: orkhon@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Эрдэнэ

Утас: 70355805 Цахим хаяг: erdeneb@audit.gov.mn

Аудитор: Д.Мягмарсүрэн

Утас: 99030170 Цахим хаяг: www.dalaivanaudit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт

Агуулга

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	9
3.Аудитын тайлан	10
3.1. Ерөнхий зүйл.....	10
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	10
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт	11
3.4. Материаллаг байдал	11
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд	11
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт	13
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл	13
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	13
3.9. Аудитын илрүүлэлт	14
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд	14

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт

**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2021.08.05 № 47

танай _____ -ны № _____ -т

Аудитын санал дүгнэлт

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн Оюу цэцэрлэгийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн Оюу цэцэрлэгийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын өс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсч болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ГАЗРЫН ДАРГА БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРМАНДАХ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>98,711,706.69</u>	<u>89,831,625.09</u>
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	97,623,467.09	89,831,625.09
351	Түүхий эд материал	90,239,497.09	87,474,705.09
35110	Тусгай зориулалттай материал	90,239,497.09	85,453,445.09
35130	Эм боох материал	-	2,021,260.00
354	Хангамжийн материал	7,383,970.00	2,356,920.00
35410	Бичиг хэргийн материал	-	1,375,800.00
35420	Аж ахуйн материал	167,400.00	800.00
35460	Хүнсний материал	1,022,270.00	980,320.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>2,300,361,132.38</u>	<u>2,246,822,591.01</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,300,361,132.38	2,246,822,591.01
392	Биет хөрөнгө	2,108,148,632.34	2,054,747,590.93
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,077,719,594.24	2,077,719,594.24
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(46,017,607.23)	(92,043,964.47)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	54,375,325.00	63,231,725.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(35,795,549.56)	(40,588,108.09)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	114,385,257.40	114,385,257.40
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(56,518,387.51)	(67,956,913.15)
393	Биет бус хөрөнгө	192,212,500.04	192,075,000.08
39301	Програм хангамж	1,230,000.00	1,230,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(817,499.96)	(954,999.92)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	191,800,000.00	191,800,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>2,399,072,839.07</u>	<u>2,336,654,216.10</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>2,398,865,740.07</u>	<u>2,336,654,216.10</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,398,865,740.07	2,336,654,216.10
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	191,800,000.00	191,800,000.00
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	191,800,000.00	191,800,000.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	468,511,830.31	406,300,306.34
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	468,511,830.31	468,511,830.31
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(62,211,523.97)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,738,553,909.76	1,738,553,909.76
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>2,399,072,839.07</u>	<u>2,336,654,216.10</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	643,374,325.00	613,893,300.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	51,111,825.00	17,129,800.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	51,111,825.00	17,129,800.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	51,111,825.00	17,129,800.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	51,111,825.00	17,129,800.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	592,262,500.00	596,763,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	497,248,300.00	555,244,000.00

Орхон аймгийн Оюу цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	497,248,300.00	555,244,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	35,528,800.00	41,519,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	35,528,800.00	41,519,500.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	656,700,499.51	676,104,823.97
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	656,700,499.51	676,104,823.97
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	656,476,778.29	662,210,967.16
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	399,551,781.00	441,258,299.73
210101	Үндсэн цалин	331,155,096.00	311,523,935.14
210102	Нэмэгдэл	43,492,591.00	97,077,538.59
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,060,000.00	15,726,141.00
210104	Урамшуулал	20,844,094.00	16,930,685.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	46,184,080.38	57,548,479.39
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,798,780.38	39,951,979.39
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,596,300.00	4,399,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,877,000.00	3,519,300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	719,300.00	879,800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,192,700.00	8,798,300.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,427,311.78	31,160,050.67
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,581,235.26	2,726,341.90
210302	Түлш, халаалт	22,907,516.52	22,050,643.16
210303	Цэвэр, бохир ус	4,938,560.00	6,383,065.61
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,383,518.00	25,346,656.00
210401	Бичиг хэрэг	2,283,955.00	193,400.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	470,674.00	155,924.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	123,200.00	4,391,980.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	18,244,600.00	12,698,900.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	7,261,089.00	7,906,452.00
2105	Нормативт зардал	88,915,590.00	39,518,440.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	125,200.00	55,200.00
210502	Хоол, хүнс	88,790,390.00	39,429,740.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	33,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,391,700.00	1,863,000.00
210604	Урсгал засвар	1,391,700.00	1,863,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	628,000.00	1,030,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	628,000.00	1,030,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	57,914,797.13	64,486,041.37
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	794,050.00	2,091,100.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	56,975,397.13	62,394,941.37
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	223,721.22	13,893,856.81
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	150,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	150,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	222,788.22	72,000.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	222,788.22	72,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	933.00	13,671,856.81
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	933.00	13,671,856.81
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(13,326,174.51)	(62,211,523.97)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(23,528,001.51)	(62,211,523.97)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	605,494,153.69	600,345,491.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	605,494,153.69	600,345,491.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	498,358,244.69	555,244,000.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	497,248,300.00	555,244,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	59,485,400.00	72,000.00
131106	Төсвийн урамшуулал	-	72,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	35,528,800.00	41,519,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	35,528,800.00	41,519,500.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	12,121,709.00	3,509,991.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	12,121,709.00	3,509,991.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	604,944,153.69	600,345,491.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	604,944,153.69	600,345,491.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	592,526,578.78	582,941,643.19
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	403,655,883.00	440,449,159.13
210101	Үндсэн цалин	335,259,198.00	311,523,934.54
210102	Нэмэгдэл	43,492,591.00	97,077,538.59
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,060,000.00	15,726,141.00
210104	Урамшуулал	20,844,094.00	16,121,545.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	50,803,200.00	57,548,479.39
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,417,900.00	39,951,979.39
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,596,300.00	4,399,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,877,000.00	3,519,300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	719,300.00	879,800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,192,700.00	8,798,300.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,427,311.78	31,160,050.67
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,581,235.26	2,726,341.90
210302	Түлш, халаалт	22,907,516.52	22,050,643.16
210303	Цэвэр, бохир ус	4,938,560.00	6,383,065.61
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,840,674.00	6,827,764.00
210401	Бичиг хэрэг	877,900.00	193,400.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	470,674.00	155,924.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	123,200.00	6,130,240.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	368,900.00	348,200.00
2105	Нормативт зардал	95,518,260.00	40,661,490.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	55,600.00	206,200.00
210502	Хоол, хүнс	89,812,660.00	39,387,790.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,650,000.00	1,067,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,941,700.00	1,864,000.00
210604	Урсгал засвар	1,941,700.00	1,864,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	628,000.00	1,030,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	628,000.00	1,030,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,631,550.00	3,400,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,486,200.00	3,400,700.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	12,417,574.91	17,403,847.81
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	12,121,709.00	3,659,991.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	12,121,709.00	3,509,991.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	150,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	222,788.22	8,567,449.33

213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	222,788.22	8,567,449.33
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	933.00	5,176,407.48
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	933.00	5,176,407.48

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	191,800,000.00	1,738,553,909.76	484,778,887.51	2,415,132,797.27
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	191,800,000.00	1,738,553,909.76	484,778,887.51	2,415,132,797.27
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(16,267,057.20)	(16,267,057.20)
C08	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	191,800,000.00	1,738,553,909.76	468,511,830.31	2,398,865,740.07
D01	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	191,800,000.00	1,738,553,909.76	468,511,830.31	2,398,865,740.07
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	191,800,000.00	1,738,553,909.76	468,511,830.31	2,398,865,740.07
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(62,211,523.97)	(62,211,523.97)
D09	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	191,800,000.00	1,738,553,909.76	406,300,306.34	2,336,654,216.10

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны	Тайлант оны	
		Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	605,198,287.78	596,763,500.00	583,091,643.19
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	604,648,287.78	596,763,500.00	583,091,643.19
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	592,526,578.78	596,613,500.00	582,941,643.19
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	403,655,883.00	440,449,200.00	440,449,159.13
210101	Үндсэн цалин	335,259,198.00	291,665,200.00	311,523,934.54
210102	Нэмэгдэл	43,492,591.00	109,197,300.00	97,077,538.59
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,060,000.00	3,360,000.00	15,726,141.00
210104	Урамшуулал	20,844,094.00	36,226,700.00	16,121,545.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	50,803,200.00	57,548,700.00	57,548,479.39
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,417,900.00	39,952,200.00	39,951,979.39
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,596,300.00	4,399,100.00	4,399,100.00

Орхон аймгийн Оюу цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2102 03	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,877,000.00	3,519,300.00	3,519,300.00
2102 04	Ажилгүйдлийн даатгал	719,300.00	879,800.00	879,800.00
2102 05	Эрүүл мэндийн даатгал	7,192,700.00	8,798,300.00	8,798,300.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,427,311.78	39,235,300.00	31,160,050.67
2103 01	Гэрэл, цахилгаан	5,581,235.26	8,144,600.00	2,726,341.90
2103 02	Түлш, халаалт	22,907,516.52	25,929,600.00	22,050,643.16
2103 03	Цэвэр, бохир ус	4,938,560.00	5,161,100.00	6,383,065.61
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,840,674.00	10,847,100.00	6,827,764.00
2104 01	Бичиг хэрэг	877,900.00	193,400.00	193,400.00
2104 03	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	470,674.00	156,700.00	155,924.00
2104 05	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	123,200.00	10,027,800.00	6,130,240.00
2104 06	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	368,900.00	348,200.00	348,200.00
2105	Нормативт зардал	95,518,260.00	40,661,600.00	40,661,490.00
2105 01	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	55,600.00	206,200.00	206,200.00
2105 02	Хоол, хүнс	89,812,660.00	39,387,800.00	39,387,790.00
2105 03	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,650,000.00	1,067,600.00	1,067,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,941,700.00	2,284,200.00	1,864,000.00
2106 04	Урсгал засвар	1,941,700.00	2,284,200.00	1,864,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	628,000.00	1,376,200.00	1,030,000.00
2108 02	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	628,000.00	1,376,200.00	1,030,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,631,550.00	4,013,500.00	3,400,700.00
2109 02	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,486,200.00	3,400,700.00	3,400,700.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	12,121,709.00	150,000.00	150,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	12,121,709.00	150,000.00	150,000.00
2132 09	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	150,000.00	150,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	544,898,809.00	596,763,500.00	596,763,500.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	497,248,300.00	555,244,000.00	555,244,000.00
1310 07	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	497,248,300.00	555,244,000.00	555,244,000.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	35,528,800.00	41,519,500.00	41,519,500.00
1320 01	Орон нутгийн төсвөөс	35,528,800.00	41,519,500.00	41,519,500.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

3. Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Оюу цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг тус газрын эрхлэгч Г.Болормаа танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг 2021 оны 02 дугаар сарын 05-наас 2021 оны 02 дугаар сарын 08-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2021 оны 02 дугаар сарын 15-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн шууд захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, “Бэйкер Тилли Далайван Аудит” ХХК Орхон аймаг дахь салбарын захирал Д.Мягмарсүрэн, аудитор Б.Пүрэвсүрэн, туслах аудитор Б.Энхжин нар Орхон аймгийн төрийн аудитын газрын захиалгаар хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Орхон аймгийн Оюу цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Орхон аймгийн төрийн аудитын газарт 2021 оны 01 дүгээр сарын 19-ны өдрийн 06 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Бид аудитын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу байгууллагын үйл ажиллагаа, түүний гадаад дотоод орчны талаар шаардлагатай хэмжээнд судалж, тэдгээрийн үр дүнг аудитад ашигласан.

Байгууллагын талаарх ерөнхий мэдээллийг аудитыг төлөвлөх үе шатанд шинэчлэн баримтжуулж, А101 маягтаар баталгаажуулсан болно.

Эрхэм зорилго:

Орхон аймгийн Оюу цэцэрлэг нь “Бүтээлч сэтгэлгээтэй зөв монгол хүүхдийг төлөвшүүлж, хэзээд манлайлагч байна” гэсэн эрхэм зорилгын дор үйл ажиллагааны чиглэл зорилтоо тодорхойлон ажиллажээ.

Орхон аймгийн Оюу цэцэрлэгийн 2020 оны үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Сургуулийн өмнөх боловсрол олгох үйл ажиллагаа

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль
- Монгол Улсын 2020 оны Төсвийн тухай хууль

Тайлант хугацаанд гарсан онцлог өөрчлөлт, шинэчлэлт байхгүй.

3.3 НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ҮНДСЭН БОДЛОГО, ДОТООД ХЯНАЛТ

Орхон аймгийн Оюу цэцэрлэг нь санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцэж байна.

Орхон аймгийн Оюу цэцэрлэгийн байгууллагын дотоод хяналтын комисс нь 2020 онд Боловсрол, Эрүүл ахуй халдвар хамгаалал, Хүнсний аюулгүй байдал, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, Санхүү өмчийн бүртгэл тооцоо гэсэн 5 чиглэлээр хяналт шалгалт явуулж, алдаа зөрчил гаргасан ажилчдад сануулга өгч, засч залруулах үүрэг даалгавар өгөн ажилласан байна.

Орхон аймгийн Оюу цэцэрлэгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд бага гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт орлогын дүнг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2 дугаар улирлын санхүүгийн тайлангийн нийт орлогын 350,468.0 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 3,504.7 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсон бол гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2020 оны санхүүгийн тайлангийн нийт орлогын 613,893.3 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 6,138.9 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцлоо.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Орхон аймгийн Оюу цэцэрлэгийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 62,418.6 мянган төгрөгөөр буюу 3 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0.0	0.0	0.0
Авлага	1,088.2	0	(1,088.2)
Урьдчилгаа	0.0	0.0	0.0
Бараа материал	97,623.4	89,831.6	(7,791.8)
Үндсэн хөрөнгө	2,300,361.1	2,246,822.6	(53,538.5)
Нийт хөрөнгө	2,399,072.8	2,336,654.2	(62,418.6)
Өр төлбөр	207.1	0	(207.1)
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	2,398,865.7	2,336,654.2	(62,211.5)
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	2,399,072.8	2,336,654.2	(62,418.6)

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 1,088.2 мянган төгрөг байсан ба тайлант онд 3,309.9 мянган төгрөгийн авлага нэмэгдэж, бүх авлагыг бүрэн цуглууулж авлагын үлдэгдэлгүй гарсан байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 89,831.6 мянган төгрөг болж 7,791.8 мянган төгрөгөөр буурсан байна. Тайлант онд худалдан авалтаар 51,549.8 мянган төгрөг, Баян-Өндөр сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 2020 оны 04 дүгээр сарын 24-ны өдөр 819.9 мянган төгрөг, 2020 оны 06 дугаар сарын 15-ны өдөр 1,300.0 мянган төгрөг, эцэг эхчүүдээс хүүхдийн хэрэгцээнд зориулан авсан 6,153.5 мянган төгрөгийн бараа материалаар нэмэгдэж, зарцуулалтаар 59,708.6 мянган төгрөгийн бараа материал буурч, байгууллагын даргын 2020 оны 12-р сарын 28 -ны өдрийн 46 тоот тушаалыг үндэслэн 7,906.4 мянган төгрөгийн бараа материалыг акталж устгасан байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 2,246,822.6 мянган төгрөг болж 53,538.5 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант оны элэгдлийн зардал 62,394.9 мянган төгрөг бүртгэгдсэнээс шалтгаалжээ. Үндсэн хөрөнгийн данс нь Боловсрол соёлын газраас үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 1,875.9 мянган төгрөгийн төмс арилгагч төхөөрөмж, Баян-Өндөр сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 1,750.0 мянган төгрөгийн суурин компьютер, БШУЯамнаас үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 5,248.5 мянган төгрөгийн зөөврийн компьютероор нэмэгдсэн ба акталсан хөрөнгө бүртгэгдээгүй байна.

Өглөг дансны эхний үлдэгдэл 207.1 мянган төгрөг байсан ба тайлант онд 730,252.8 мянган төгрөгийн өглөг нэмэгдэж, бүх өглөгийг барагдуулж үлдэгдэлгүй гарсан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 2,336,654.2 мянган төгрөг болж 62,211.5 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

Орхон аймгийн Оюу цэцэрлэгийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 29,481.0 мянган төгрөгөөр буюу 4.7 хувиар буурсан нь ковидтой холбогдуулан хөл хорио тогтоож, цэцэрлэгийн үйл ажиллагаа хязгаарлагдаж, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлээгүйтэй холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт орлого

	/мянган төгрөг/		
	2019.12.31	2020.12.31	Зөрүү
Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	51,111.8	17,129.8	(33,982.0)
Улсын төвлөрсөн төсвөөс санхүүжих	497,248.3	555,244.0	57,995.7
Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	35,528.8	41,519.5	5,990.7
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	59,485.4		(59,485.4)
Нийт дүн	643,374.3	613,893.3	(29,481.0)

Нийт зардал өмнөх оноос 2,172.26 мянган төгрөгөөр буюу 0.3 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 3. Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал

	/мянган төгрөг/		
	2019.12.31	2020.12.31	Зөрүү
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал	399,551.78	441,162.80	41,611.02
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	46,184.08	57,643.97	11,459.89

Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,427.31	31,160.05	(2,267.26)
Хангамж, бараа материалын зардал	28,383.52	17,323.06	(11,060.45)
Нормативт зардал	88,915.59	39,889.78	(49,025.81)
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,391.70	1,863.00	471.30
Томилолт, зочны зардал	80.00	-	(80.00)
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	628.00	1,030.00	402.00
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	57,914.80	64,231.84	6,317.04
Нийт дүн	656,476.78	654,304.52	(2,172.26)

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Тайлант онд чиг үүргээ хэрэгжүүлэхтэй нь холбоотой 1 хөтөлбөр, арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 596,763.5 мянган төгрөгийн төсөв батлагджээ. Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийн талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д дэлгэрэнгүй харуулав.

Төсвийн зардлын нийт гүйцэтгэл 582,941.6 мянган төгрөг буюу 97.71 хувьтай байгаа нь Ковидтой холбоотой хөл хорионы үеэр цэцэрлэгүүд цахимаар хичээллэсэн тул байр, ашиглалтын зардал багасаж хэмнэлт үүссэнээс шалтгаалжээ.

Тайлант хугацаанд 13,671.8 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 145 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 130 мэдээлэл, хугацаа хоцроож байршуулсан 12 мэдээлэл, хугацаа болоогүй 3 мэдээлэл байсан байна. 12 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан нь цахим системийн алдаанаас шалтгаалж 6 дугаар сард тус цэцэрлэгийн шилэн дансны мэдээллийн жагсаалтанд “Хөрөнгийн болон урсгал зардалд тусгагдсан арга хэмжээний тендерийн ерөнхий мэдээлэл”-ийг оруулах талбар устсантай холбоотой ба шилэн дансны админ эрхэнд хүсэлт илгээж, тусдаа нэвтрэх эрх нээлгэн уг талбарыг нөхөж оруулсан байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Тухайн байгууллага нь 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайлангаар 1 албан шаардлага, 1 зөвлөмж авсан ба биелэлтийг 2020 оны 06-р сарын 22-ны өдрийн 32 тоотой хариу тайлбар ирүүлэн ажилласан байна.

- Өмнөх тайлант онд авлагыг хянаж, төсвийг зохистой удирдаагүй, авлага барагдуулах үр дүнтэй ажил зохион байгуулаагүйн улмаас 1,295.3 мянган төгрөгийн өглөг, авлагын үлдэгдэлтэй гарсан зөрчил илэрсэн ба 2020 онд авлага өглөгийн үлдэгдэлгүй гарч зөвлөмжийг 100% хэрэгжүүлсэн байна.

- 2019 онд ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлаас 1,230.4 мянган төгрөгийг цалингийн зардалд бүлэг хооронд гүйлгэн зарцуулсан зөрчил илэрснийг залруулж ажилласан байна.

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 12,315.1 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 7,906.4 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 4,358.3 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлж, 50.4 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 1 зөвлөмж өглөө.

Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

1. 7,906.4 мянган төгрөгийн бараа материал акталж устгасныг орлого үр дүнгийн тайланд үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарзаар бүртгэсэн байсныг аудитын явцад залруулга хийсэн.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад хэлбэрээр шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал

Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчилтэй асуудлаас зөвлөмж өгөх асуудлыг Менежментийн захидалд оруулж, бусад хэлбэрээр шийдсэн алдаа, зөрчилтэй асуудлын дэлгэрэнгүйг дараах заалтад хураангуйлан тэмдэглэв. Үүнд:

1. Нийт албан хаагчдад улирлын ажлын үр дүнгийн манган урамшуулалттай давхцуулан цалингийн зардлын хэмнэлтээс албан хаагч бүрд 106.3 мянган төгрөг, нийт 4,358.3 мянган төгрөгийн нэмэгдэл цалин олгож, төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, 41.2.3-д “төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах”, Төрийн албаны тухай хуулийн 51.2-д “Энэ хуулийн 51.1.1-д заасан шагнал олгох, 51.1.3-т заасан шагналд тодорхойлох болон 51.1.4-т заасан мөнгөн урамшуулал олгох журмыг Засгийн газар, ... батална”, 57.8-д “Үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн нэмэгдэл, бусад нэмэгдэл хөлсний доод хэмжээг хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын саналыг үндэслэн Засгийн газар тогтооно” гэсэн заалт, Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 3-р хавсралтаар баталсан “Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам”-ын 4.4, 4.5 дахь заалт, 2018 оны 382-р тогтоолын 2-д “Төрийн албаны тухай хуульд тусгайлан зааснаас өөрөөр төрийн албан хаагчид нэмэгдэл, нэмэгдэл хөлс тогтоохгүй байхыг төсвийн байгууллагын төсвийн ерөнхийлөн захирагч, төсвийн төвлөрүүлэн захирагч, төсвийн шууд захирагч нарт даалгасугай.” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэв.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Орхон аймгийн Оюу цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлангийн жилд нийгмийн даатгалын тайланд даатгуулагчийн төрлийн кодыг зөв бүртгэж буй эсэх дээр анхаарал хандуулах нь зүйтэй гэж үзлээ.

Орхон аймгийн Оюу цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

Зардлын данстай холбоотой асуудал

1. **Илрүүлэлт:** Хүүхдээ асрах чөлөөтэй байх хугацаандаа дахин хүүхэд төрүүлсэн ажиглалтын даатгуулагчийн төрлийн кодыг нийгмийн даатгалд залруулалгүй 06 кодоор буруу тайлагнасан байна.
2. **Эрсдэл:** Цалин, нийгмийн даатгалын тооцоо зөвхөн хүүхэд төрүүлсэн эхийн хүүхэд асрах чөлөө дахин 3 жилээр сунахгүй байх.
3. **Өвсөн зөвлөмж:** Сангийн сайд, хөдөлмөр нийгмийн хамгааллын сайдын 2017 оны 211/А112 тоот хамтарсан тушаалын "Ажил олгогчийн нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн тайланд бүртгэх даатгуулагчийн төрөл, код дараах байдалтай байна" гэж заасны дагуу даатгуулагчийн төрлийн кодчлолыг зөв тооцож тайлагнаж байх.
4. **Байгууллагаас өвсөн харуу тайлбар:** Орхон аймгийн Оюу цэцэрлэгийн 2021 оны 03 дугаар сарын 17-ны өдрийн 16 тоот албан бичгээр зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллахаа илэрхийлсэн

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 06 дугаар сарын 01-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажигтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

Бэлтгэсэн:	Аудитор		Б.Пүрэвсүрэн	Огноо
Анхан шатанд хянасан:	Аудитын менежер		Б.Эрдэнэ	Огноо
Хоёр дахь шатанд хянасан:	Эрхлэгч, тэргүүлэх аудитор		Ц.Нармандах	Огноо

